



Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

104. Quanta sit obligatio legendi missas impositas Capellaniæ in Ecclesia vel altari à fundatore designato, & ad quid hoc negligens Capellanus teneatur, & quis in eo dispensare possit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

portent, quod Capellania sit sacerdotalis actu, idem etiam importare debeant in fundatione personae Ecclesiasticae. Attendenda namque hic solum sunt verba fundationis, & eorum vis. *Garc. loc. cit. n. 83.* Secundò: requiritur actu sacerdotium, dum fundator vel statutum dicit, aut consuetudo habet, ut provisus sit Capellanus vel sacerdos: particula enim illa *vel*, est solum declarativa. *Zech. de rep. Eccl. c. de beneficiar. n. 4. Tuschus lit. E. concl. 57. apud Garc. loc. cit. n. 60. & 72.*

2. Respondeo secundò: Capellania ex eo, quòd fundator dixit, Capellanum debere celebrare missas seu divina officia, non est sacerdotalis, nec actu, nec aptitudine; sed conferri potest simplici Clerico, etiam tantum primae tonsurae, qui eam per substitutum administret. *Card. de Luca, de benef. d. 61. n. 3. & 7. Garc. loc. cit. n. 85. & seq. citans pro hac responsione AA. quàm plurimos, pluresque Rotæ & S. Congreg. decis. clarissimas ad longum. Vide etiam Gonz. l. c. gl. 5. n. 72. item Lott. l. 2. q. 47. à n. 34. ubi ait: annexio sacerdotii minimè argui potest ab annexione oneris celebrandi ob separabilitatem facti celebrationis ab ipso onere; quod ut per alium non possit absolvi, nullo jure cautum est; pro quo citat præter alios Felin. in c. eum omnes. de constitut. n. 3. dicentem ita de generali consuetudine servari; & ait hanc sententiam sæpissime probatam à Rota, cujus plures decis. adducit n. 35. Unde quàmvis fundator vel statutum referat onus illud celebrandi ad personam beneficiarii; dum tamen expressè non removet hanc facultatem celebrandi per alium, quæ est à jure communi; potiùs censetur voluisse conformare se cum eo jure, quàm ab ejus orbita recedere: cum omnis dispositio nudis verbis prolata vestiatur à jure communi. l. quarta. ff. locati. Lott. n. 36. atque ita tunc inflectitur ea relatio, ut stet demonstrativè ad qualitatem oneris; non autem dispositivè ad qualitatem personæ. ut Lott. n. 37. Rationem responsionis præter eam, quam afferam infra *loc. cit.* hanc quoque assertit *Garc. n. 92.* ex eo tunc possessi oneri satisfieri per substitutum, quod non fit in eo casu electa industria personæ, & hinc valeat, quod quis per alium facit, per se ipsum facere videtur.*

3. Respondeo tertio: Capellania erit quidem sacerdotalis, ut *Lott. n. 38.* citans *Gonz. gl. 5. n. 100. & 107.* non tamen adhuc erit sacerdotalis actu, sed solum aptitudine, ubi fundator dixit, Capellanum debere celebrare per se ipsum, seu debere personaliter deservire, vel debere residere. *Garc. n. 98.* citans *Gonz. loc. cit. n. 100. Nav. & c.* Item declar. S. Congreg. de Anno 1604. quam se authenticè vidisse testatur, quæ inter cætera sic habet: *Si ex fundatione autum, ut Capellanus per se ipsum celebret missas, simplici adhuc conferri potest clerico, in ea tamen auctoritate constituto, ut intra annum ad sacerdotium promoveri queat.*

4. Respondeo quartò: Capellania ex hoc erit adhuc sacerdotalis aptitudine, quòd præter onus legendi missas habet onus juvandi curatum in cantando, & aliis similibus assistendi in choro: tunc enim censetur injunctum servitium personale non tantum chori, sed etiam missarum; adeoque eas non poterit curare legi per alium. *Garc. loc. cit. n. 89. Filiuc. tr. 41. c. 1. n. 15.* Porrò quis dispensare possit quoad dictam qualitatem requisitam à fundatore, & qualiter ei derogetur per provisionem Apostolicam, vide ex dicendis *sect. seq. loc. cit.* Vide quoque *Garc. loc. cit. n. 102. & seq. fusè de hoc.* Ac denique qualiter providendum in casu volun-

tatis fundatoris ambiguae, deducendæ ex verbis vel conjecturis, vide apud *Card. Luca de benef. d. 86. ferè per tot.* ubi etiam, quæ distinctio inter vocabula *presbyter* & *sacerdos* in hoc vel illo idiomate, in quo conscripta est fundatio. Plura de hoc vide, ubi de ætate requisita ad singula beneficia. *sect. seq.*

Questio 103. *Quid si ergo in fundatione Capellania dicatur: presentetur sacerdos proximior in sanguine, si invenitur aliàs Clericus, num si tempore presentationis fuerit aliquis sacerdos, is presentari debeat, etsi sit remotior, & alteri proximiori preferendus, etsi hic postea adhuc ante institutionem remotioris illius esset jam factus sacerdos.*

Respondeo affirmativè: attendi enim debet tempus presentationis. *Garc. loc. cit. n. 73.* citans pro hoc *Perez de Lara, & decis. Rotæ.*

Questio 104. *An & quanta sit obligatio legendi missas impositas Capellania in Ecclesia, sacello, vel altari à fundatore designato, & ad quid hoc negligens Capellanus teneatur; & quis in eo dispensare possit?*

1. **R**espondeo ad primum affirmative: non enim satisfaceret aliàs voluntati fundatoris. *Corr. l. 2. c. 11. n. 20. & 27.* cum communi. Respondet idem ad secundum. n. 22. Capellanum contra legitimam causam celebrando alibi peccare mortaliter. Respondet ad tertium: non tamen teneri illum missas lectas alibi legere denuo in loco designato: quia jam in substantia satisfactum oneri missarum injuncto à fundatore, neque ad ullam aliam restitutionem; quia non privavit fundatorem fructu beneficii. *Corrad. ibidem, n. 23. & 24.* citans *Barb. de potestate Episc. alleg. 24. v. 36. & Fraxinell. de oblig. sacerdot. sect. 4. corol. 5. §. 3.*

2. Respondet ad quartum dispensare in hoc non posse Episcopum (etiam consentientibus hæredibus; cum non agatur in hoc puncto de voluntate hæredum, sed fundatoris, *Navar. de orat. c. 5. n. 2. & 12.*) cum verò sic derogaret menti fundatoris, quod non potest. *Corrad. n. 25. & 26.* Nequidem dum Capellanus ratione studiorum abest, & ut sentire videtur *Barb. loc. cit. ex Henric. Corr. ibid.* ubi ait: & in hoc casu de necessitate petendum indultum Pontificium, censeri à peritissimis Curialibus, uti & num. 20. ait, praxin ipsam docere, non nisi de licentia Papæ licere dictas missas celebrare alibi.

Questio 105. *An, & quando numerus missarum ex fundatione impositus Capellaniae (idem est de Vicariis, aliisque similibus beneficiis) reduci possit per Ordinarium, quando redditus diminuti sunt & insufficientes tali oneri?*

Respondeo: tametsi Episcopi in Synodo diocesana, uti & Abbates, Generalisque ordinum in Capitulis Generalibus ex concessione Trid. *sess. 25. c. 4. de reform.* (cujus concessionis varias limitationes, explicationes, & variorum super ea sententias vide apud *Garc. loc. cit. n. 127. & seq.* Vide etiam *Barb. de potest. Episc. alleg. 29.*) possint, re diligenter perspectâ, prout major Dei honor